Bijlage II: Verslagen werkateliers

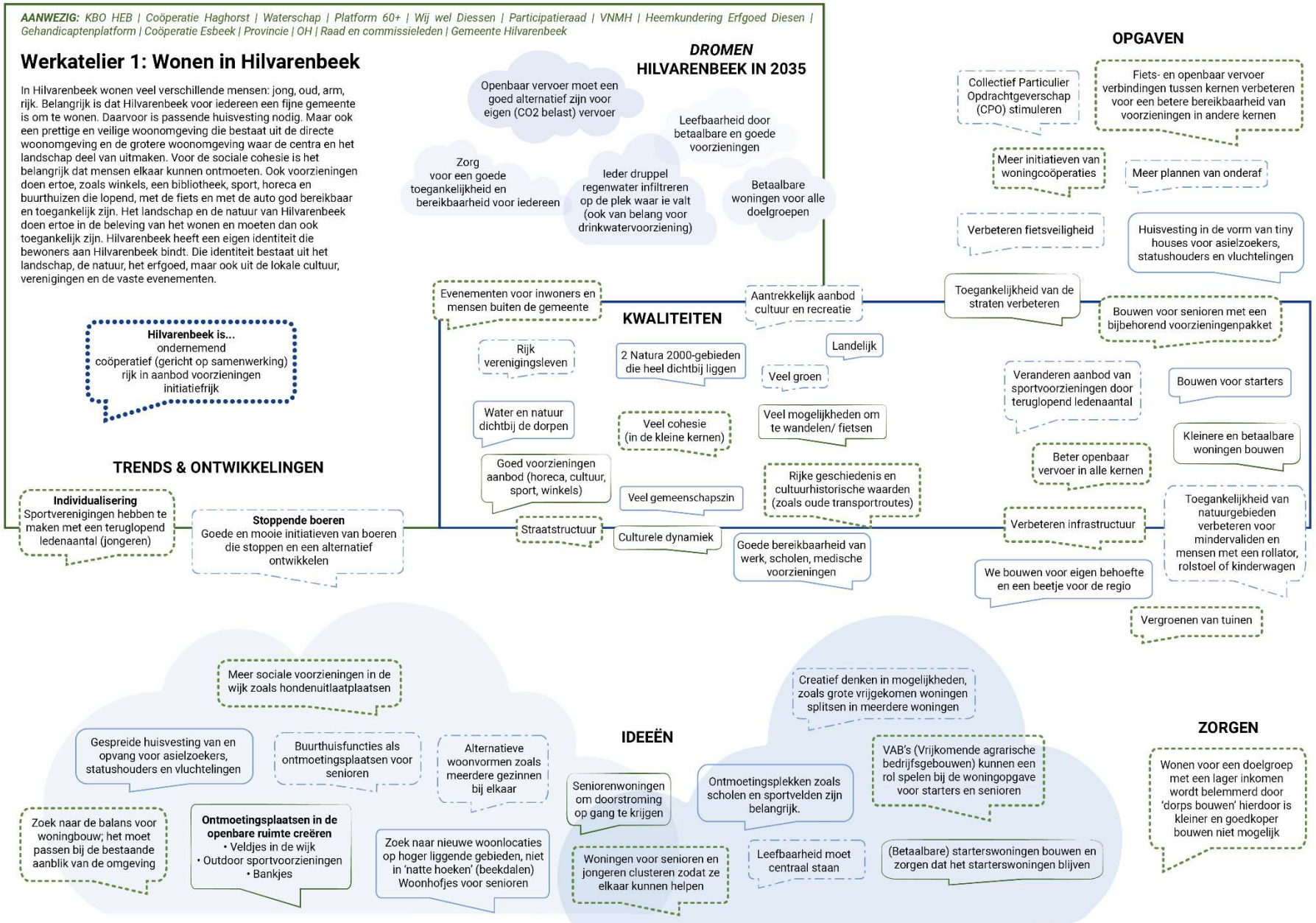

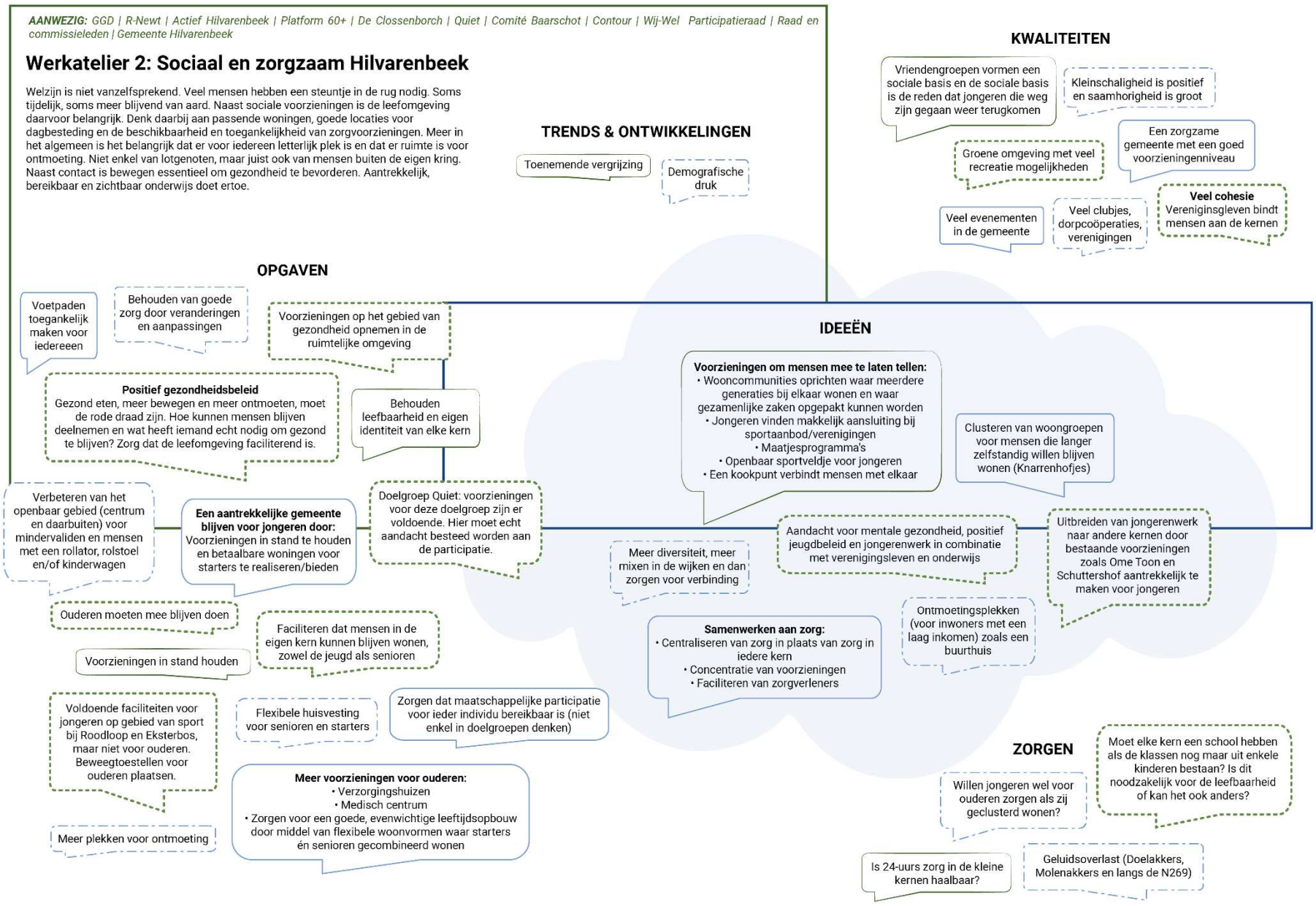
AANWEZIG: GGD | R-Newt | Actief Hilvarenbeek | Platform 60+ | De Clossenborch | Quiet | Comité Baarschot | Contour | Wij-Wel Participatieraad | Raad en commissieleden | Gemeente Hilvarenbeek
Werkatelier 2: Sociaal en zorgzaam Hilvarenbeek
Welzijn is niet vanzelfsprekend. Veel mensen hebben een steuntje in de rug nodig. Soms tijdelijk, soms meer blijvend van aard. Naast sociale voorzieningen is de leefomgeving daarvoor belangrijk. Denk daarbij aan passende woningen, goede locaties voor dagbesteding en de beschikbaarheid en toegankelijkheid van zorgvoorzieningen. Meer in het algemeen is het belangrijk dat er voor iedereen letterlijk plek is en dat er ruimte is voor ontmoeting. Niet enkel van lotgenoten, maar juist ook van mensen buiten de eigen kring. Naast contact is bewegen essentieel om gezondheid te bevorderen. Aantrekkelijk, bereikbaar en zichtbaar onderwijs doet ertoe.
TRENDS & ONTWIKKELINGEN
Toenemende vergrijzing
Demografische druk
KWALITEITEN
Vriendengroepen vormen een sociale basis en de sociale basis is de reden dat jongeren die weg zijn gegaan weer terugkomen
Kleinschaligheid is positief en saamhorigheid is groot
Een zorgzame gemeente met een goed voorzieningenniveau
Groene omgeving met veel recreatie mogelijkheden
Veel cohesie
Verenigingsleven bindt mensen aan de kernen
Veel evenementen in de gemeente
Veel clubjes, dorpcoöperaties, verenigingen
OPGAVEN
Voetpaden toegankelijk maken voor iedereeen
Behouden van goede zorg door veranderingen en aanpassingen
Voorzieningen op het gebied van gezondheid opnemen in de ruimtelijke omgeving
Positief gezondheidsbeleid
Gezond eten, meer bewegen en meer ontmoeten, moet de rode draad zijn. Hoe kunnen mensen blijven deelnemen en wat heeft iemand echt nodig om gezond te blijven? Zorg dat de leefomgeving faciliterend is.
Behouden leefbaarheid en eigen identiteit van elke kern
Verbeteren van het openbaar gebied (centrum en daarbuiten) voor mindervaliden en mensen met een rollator, rolstoel en/of kinderwagen
Een aantrekkelijke gemeente blijven voor jongeren door:
Voorzieningen in stand te houden en betaalbare woningen voor starters te realiseren/bieden
Doelgroep Quiet: voorzieningen voor deze doelgroep zijn er voldoende. Hier moet echt aandacht besteed worden aan de participatie.
Ouderen moeten mee blijven doen
Faciliteren dat mensen in de eigen kern kunnen blijven wonen, zowel de jeugd als senioren
Voorzieningen in stand houden
Voldoende faciliteiten voor jongeren op gebied van sport bij Roodloop en Eksterbos, maar niet voor ouderen. Beweegtoestellen voor ouderen plaatsen.
Flexibele huisvesting voor senioren en starters
Zorgen dat maatschappelijke participatie voor ieder individu bereikbaar is (niet enkel in doelgroepen denken)
Meer plekken voor ontmoeting
Meer voorzieningen voor ouderen:
• Verzorgingshuizen
• Medisch centrum
• Zorgen voor een goede, evenwichtige leeftijdsopbouw door middel van flexibele woonvormen waar starters én senioren gecombineerd wonen
IDEEËN
Voorzieningen om mensen mee te laten tellen:
• Wooncommunities oprichten waar meerdere generaties bij elkaar wonen en waar gezamenlijke zaken opgepakt kunnen worden
• Jongeren vinden makkelijk aansluiting bij sportaanbod/verenigingen
• Maatjesprogramma's
• Openbaar sportveldje voor jongeren
• Een kookpunt verbindt mensen met elkaar
Clusteren van woongroepen voor mensen die langer zelfstandig willen blijven wonen (Knarrenhofjes)
Meer diversiteit, meer mixen in de wijken en dan zorgen voor verbinding
Aandacht voor mentale gezondheid, positief jeugdbeleid en jongerenwerk in combinatie met verenigingsleven en onderwijs
Uitbreiden van jongerenwerk naar andere kernen door bestaande voorzieningen zoals Ome Toon en Schuttershof aantrekkelijk te maken voor jongeren
Samenwerken aan zorg:
• Centraliseren van zorg in plaats van zorg in iedere kern
• Concentratie van voorzieningen
• Faciliteren van zorgverleners
Ontmoetingsplekken (voor inwoners met een laag inkomen) zoals een buurthuis
ZORGEN
Moet elke kern een school hebben als de klassen nog maar uit enkele kinderen bestaan? Is dit noodzakelijk voor de leefbaarheid of kan het ook anders?
Willen jongeren wel voor ouderen zorgen als zij geclusterd wonen?
Is 24-uurs zorg in de kleine kernen haalbaar?
Geluidsoverlast (Doelakkers, Molenakkers en langs de N269)

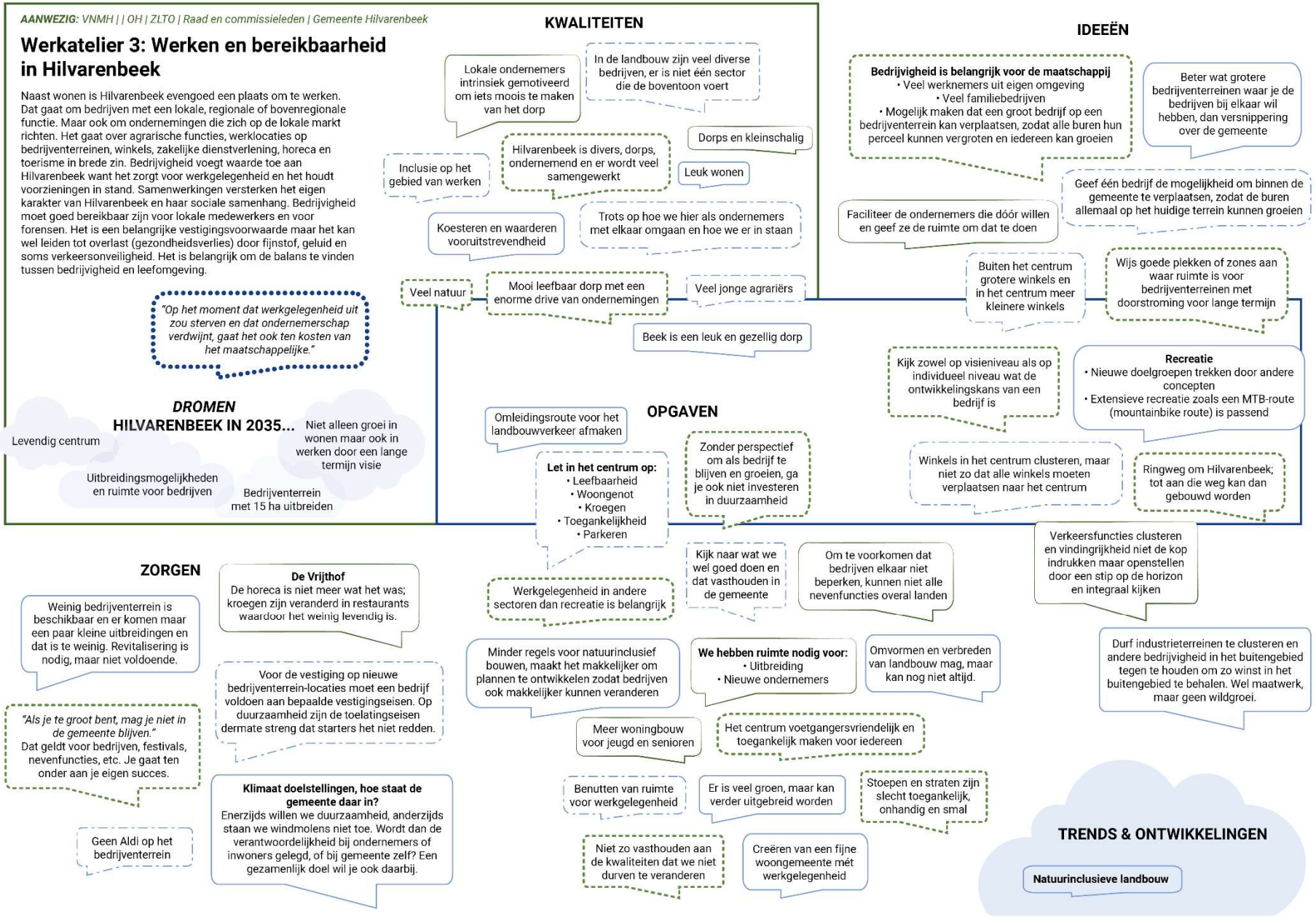
AANWEZIG: VNMH | | OH | ZLTO | Raad en commissieleden | Gemeente Hilvarenbeek
Werkatelier 3: Werken en bereikbaarheid in Hilvarenbeek
Naast wonen is Hilvarenbeek evengoed een plaats om te werken. Dat gaat om bedrijven met een lokale, regionale of bovenregionale functie. Maar ook om ondernemingen die zich op de lokale markt richten. Het gaat over agrarische functies, werklocaties op bedrijventerreinen, winkels, zakelijke dienstverlening, horeca en toerisme in brede zin. Bedrijvigheid voegt waarde toe aan Hilvarenbeek want het zorgt voor werkgelegenheid en het houdt voorzieningen in stand. Samenwerkingen versterken het eigen karakter van Hilvarenbeek en haar sociale samenhang. Bedrijvigheid moet goed bereikbaar zijn voor lokale medewerkers en voor forensen. Het is een belangrijke vestigingsvoorwaarde maar het kan wel leiden tot overlast (gezondheidsverlies) door fijnstof, geluid en soms verkeersonveiligheid. Het is belangrijk om de balans te vinden tussen bedrijvigheid en leefomgeving.
"Op het moment dat werkgelegenheid uit zou sterven en dat ondernemerschap verdwijnt, gaat het ook ten kosten van het maatschappelijke."
KWALITEITEN
Lokale ondernemers intrinsiek gemotiveerd om iets moois te maken van het dorp
In de landbouw zijn veel diverse bedrijven, er is niet één sector die de boventoon voert
Dorps en kleinschalig
Hilvarenbeek is divers, dorps, ondernemend en er wordt veel samengewerkt
Inclusie op het gebied van werken
Leuk wonen
Koesteren en waarderen vooruitstrevendheid
Trots op hoe we hier als ondernemers met elkaar omgaan en hoe we er in staan
Veel natuur
Mooi leefbaar dorp met een enorme drive van ondernemingen
Veel jonge agrariërs
Beek is een leuk en gezellig dorp
IDEEËN
Bedrijvigheid is belangrijk voor de maatschappij
• Veel werknemers uit eigen omgeving
• Veel familiebedrijven
• Mogelijk maken dat een groot bedrijf op een bedrijventerrein kan verplaatsen, zodat alle buren hun perceel kunnen vergroten en iedereen kan groeien
Beter wat grotere bedrijventerreinen waar je de bedrijven bij elkaar wil hebben, dan versnippering over de gemeente
Geef één bedrijf de mogelijkheid om binnen de gemeente te verplaatsen, zodat de buren allemaal op het huidige terrein kunnen groeien
Faciliteer de ondernemers die dóór willen en geef ze de ruimte om dat te doen
Buiten het centrum grotere winkels en in het centrum meer kleinere winkels
Wijs goede plekken of zones aan waar ruimte is voor bedrijventerreinen met doorstroming voor lange termijn
Kijk zowel op visieniveau als op individueel niveau wat de ontwikkelingskans van een bedrijf is
Recreatie
• Nieuwe doelgroepen trekken door andere concepten
• Extensieve recreatie zoals een MTB-route (mountainbike route) is passend
DROMEN
HILVARENBEEK IN 2035...
Levendig centrum
Niet alleen groei in wonen maar ook in werken door een lange termijn visie
Uitbreidingsmogelijkheden en ruimte voor bedrijven
Bedrijventerrein met 15 ha uitbreiden
OPGAVEN
Omleidingsroute voor het landbouwverkeer afmaken
Let in het centrum op:
• Leefbaarheid
• Woongenot
• Kroegen
• Toegankelijkheid
• Parkeren
Zonder perspectief om als bedrijf te blijven en groeien, ga je ook niet investeren in duurzaamheid
Winkels in het centrum clusteren, maar niet zo dat alle winkels moeten verplaatsen naar het centrum
Ringweg om Hilvarenbeek; tot aan die weg kan dan gebouwd worden
Verkeersfuncties clusteren en vindingrijkheid niet de kop indrukken maar openstellen door een stip op de horizon en integraal kijken
Werkgelegenheid in andere sectoren dan recreatie is belangrijk
Kijk naar wat we wel goed doen en dat vasthouden in de gemeente
Om te voorkomen dat bedrijven elkaar niet beperken, kunnen niet alle nevenfuncties overal landen
Minder regels voor natuurinclusief bouwen, maakt het makkelijker om plannen te ontwikkelen zodat bedrijven ook makkelijker kunnen veranderen
We hebben ruimte nodig voor:
• Uitbreiding
• Nieuwe ondernemers
Omvormen en verbreden van landbouw mag, maar kan nog niet altijd.
Durf industrieterreinen te clusteren en andere bedrijvigheid in het buitengebied tegen te houden om zo winst in het buitengebied te behalen. Wel maatwerk, maar geen wildgroei.
Meer woningbouw voor jeugd en senioren
Het centrum voetgangersvriendelijk en toegankelijk maken voor iedereen
Benutten van ruimte voor werkgelegenheid
Er is veel groen, maar kan verder uitgebreid worden
Stoepen en straten zijn slecht toegankelijk, onhandig en smal
Niet zo vasthouden aan de kwaliteiten dat we niet durven te veranderen
Creëren van een fijne woongemeente mét werkgelegenheid
ZORGEN
De Vrijthof
De horeca is niet meer wat het was; kroegen zijn veranderd in restaurants waardoor het weinig levendig is.
Weinig bedrijventerrein is beschikbaar en er komen maar een paar kleine uitbreidingen en dat is te weinig. Revitalisering is nodig, maar niet voldoende.
Voor de vestiging op nieuwe bedrijventerrein-locaties moet een bedrijf voldoen aan bepaalde vestigingseisen. Op duurzaamheid zijn de toelatingseisen dermate streng dat starters het niet redden.
"Als je te groot bent, mag je niet in de gemeente blijven."
Dat geldt voor bedrijven, festivals, nevenfuncties, etc. Je gaat ten onder aan je eigen succes.
Klimaat doelstellingen, hoe staat de gemeente daar in?
Enerzijds willen we duurzaamheid, anderzijds staan we windmolens niet toe. Wordt dan de verantwoordelijkheid bij ondernemers of inwoners gelegd, of bij gemeente zelf? Een gezamenlijk doel wil je ook daarbij.
Geen Aldi op het bedrijventerrein
TRENDS & ONTWIKKELINGEN
Natuurinclusieve landbouw

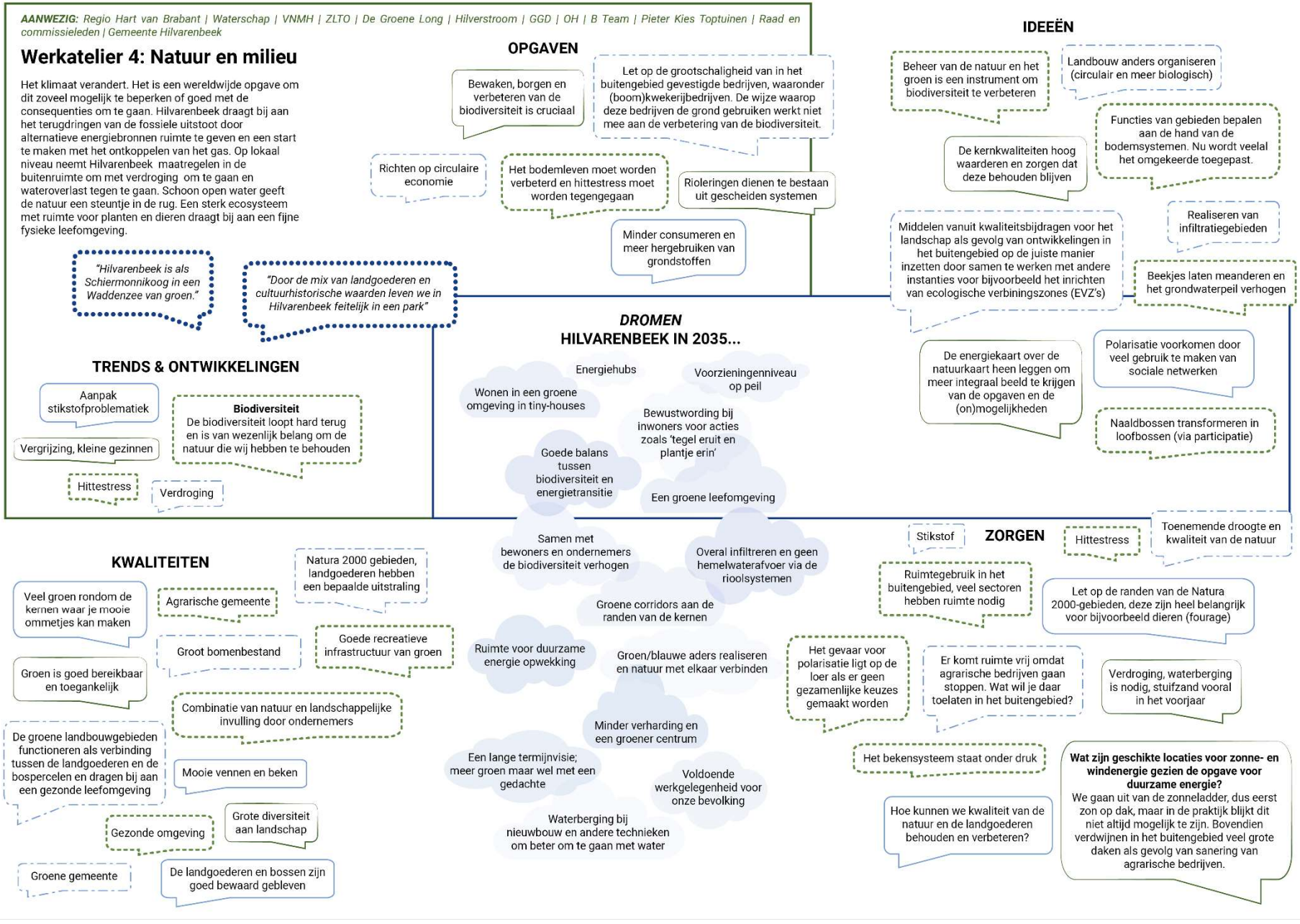
AANWEZIG: Regio Hart van Brabant | Waterschap | VNMH | ZLTO | De Groene Long | Hilverstroom | GGD | OH | B Team | Pieter Kies Toptuinen | Raad en commissieleden | Gemeente Hilvarenbeek
Werkatelier 4: Natuur en milieu
Het klimaat verandert. Het is een wereldwijde opgave om dit zoveel mogelijk te beperken of goed met de consequenties om te gaan. Hilvarenbeek draagt bij aan het terugdringen van de fossiele uitstoot door alternatieve energiebronnen ruimte te geven en een start te maken met het ontkoppelen van het gas. Op lokaal niveau neemt Hilvarenbeek maatregelen in de buitenruimte om met verdroging om te gaan en wateroverlast tegen te gaan. Schoon open water geeft de natuur een steuntje in de rug. Een sterk ecosysteem met ruimte voor planten en dieren draagt bij aan een fijne fysieke leefomgeving.
OPGAVEN
Bewaken, borgen en verbeteren van de biodiversiteit is cruciaal
Let op de grootschaligheid van in het buitengebied gevestigde bedrijven, waaronder (boom)kwekerijbedrijven. De wijze waarop deze bedrijven de grond gebruiken werkt niet mee aan de verbetering van de biodiversiteit.
Richten op circulaire economie
Het bodemleven moet worden verbeterd en hittestress moet worden tegengegaan
Rioleringen dienen te bestaan uit gescheiden systemen
Minder consumeren en meer hergebruiken van grondstoffen
IDEEËN
Beheer van de natuur en het groen is een instrument om biodiversiteit te verbeteren
Landbouw anders organiseren (circulair en meer biologisch)
Functies van gebieden bepalen aan de hand van de bodemsystemen. Nu wordt veelal het omgekeerde toegepast.
De kernkwaliteiten hoog waarderen en zorgen dat deze behouden blijven
Middelen vanuit kwaliteitsbijdragen voor het landschap als gevolg van ontwikkelingen in het buitengebied op de juiste manier inzetten door samen te werken met andere instanties voor bijvoorbeeld het inrichten van ecologische verbiningszones (EVZ's)
Realiseren van infiltratiegebieden
Beekjes laten meanderen en het grondwaterpeil verhogen
"Hilvarenbeek is als Schiermonnikoog in een Waddenzee van groen."
"Door de mix van landgoederen en cultuurhistorische waarden leven we in Hilvarenbeek feitelijk in een park"
DROMEN
HILVARENBEEK IN 2035...
Energiehubs
Voorzieningenniveau op peil
Wonen in een groene omgeving in tiny-houses
Bewustwording bij inwoners voor acties zoals 'tegel eruit en plantje erin'
Goede balans tussen biodiversiteit en energietransitie
Een groene leefomgeving
De energiekaart over de natuurkaart heen leggen om meer integraal beeld te krijgen van de opgaven en de (on)mogelijkheden
Polarisatie voorkomen door veel gebruik te maken van sociale netwerken
Naaldbossen transformeren in loofbossen (via participatie)
TRENDS & ONTWIKKELINGEN
Aanpak stikstofproblematiek
Biodiversiteit
De biodiversiteit loopt hard terug en is van wezenlijk belang om de natuur die wij hebben te behouden
Vergrijzing, kleine gezinnen
Hittestress
Verdroging
KWALITEITEN
Veel groen rondom de kernen waar je mooie ommetjes kan maken
Natura 2000 gebieden, landgoederen hebben een bepaalde uitstraling
Agrarische gemeente
Groot bomenbestand
Goede recreatieve infrastructuur van groen
Groen is goed bereikbaar en toegankelijk
Combinatie van natuur en landschappelijke invulling door ondernemers
De groene landbouwgebieden functioneren als verbinding tussen de landgoederen en de bospercelen en dragen bij aan een gezonde leefomgeving
Mooie vennen en beken
Grote diversiteit aan landschap
Gezonde omgeving
Groene gemeente
De landgoederen en bossen zijn goed bewaard gebleven
Samen met bewoners en ondernemers de biodiversiteit verhogen
Overal infiltreren en geen hemelwaterafvoer via de rioolsystemen
Groene corridors aan de randen van de kernen
Ruimte voor duurzame energie opwekking
Groen/blauwe aders realiseren en natuur met elkaar verbinden
Minder verharding en een groener centrum
Een lange termijnvisie; meer groen maar wel met een gedachte
Voldoende werkgelegenheid voor onze bevolking
Waterberging bij nieuwbouw en andere technieken om beter om te gaan met water
ZORGEN
Stikstof
Hittestress
Toenemende droogte en kwaliteit van de natuur
Ruimtegebruik in het buitengebied, veel sectoren hebben ruimte nodig
Let op de randen van de Natura 2000-gebieden, deze zijn heel belangrijk voor bijvoorbeeld dieren (fourage)
Het gevaar voor polarisatie ligt op de loer als er geen gezamenlijke keuzes gemaakt worden
Er komt ruimte vrij omdat agrarische bedrijven gaan stoppen. Wat wil je daar toelaten in het buitengebied?
Verdroging, waterberging is nodig, stuifzand vooral in het voorjaar
Het bekensysteem staat onder druk
Hoe kunnen we kwaliteit van de natuur en de landgoederen behouden en verbeteren?
Wat zijn geschikte locaties voor zonne- en windenergie gezien de opgave voor duurzame energie?
We gaan uit van de zonneladder, dus eerst zon op dak, maar in de praktijk blijkt dit niet altijd mogelijk te zijn. Bovendien verdwijnen in het buitengebied veel grote daken als gevolg van sanering van agrarische bedrijven.